

ΕΛΛΟΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΚΑΡΚΙΝΟΥ

29 - 30
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2019

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Η ΑΝΑΠΝΟΗ ΜΑΣ, Η ΖΩΗ ΜΑΣ

*ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ*

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

 Hotel Amalia Athens | Λεωφ. Βασιλίσσης Αμαλίας 10, Αθήνα 105 57

29-30.11.19 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Η ΑΝΑΠΝΟΗ ΜΑΣ, Η ΖΩΗ ΜΑΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ

ΕΛΛΟΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΚΑΡΚΙΝΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στην Επιστημονική μας Ημερίδα με την οποία επίσημα η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου εγκαινιάζει τις δράσεις της για τον Καρκίνο του Πνεύμονα.

Δεν υπάρχει εύκολος τρόπος να μιλήσει κάποιος για τον καρκίνο του πνεύμονα, ιδιαίτερα όταν απευθύνεται σε εκπροσώπους ασθενών, οι οποίοι έχουν εμπειρίες που πολύ συχνά δεν είχαν θετική εξέλιξη. Πρόκειται για έναν από τους συχνότερους και δυσκολότερους στην αντιμετώπιση καρκίνους, με υψηλά ποσοστά πτωχής πρόγνωσης, ο οποίος έχει δημιουργήσει ένα πέπλο απαισιοδοξίας και φόβου στο μέσο πολίτη.

Είναι όμως έτσι ακριβώς τα πράγματα και αν ναι τι πρέπει να γίνει για να αλλάξει αυτό; Ποιοι είναι οι παράγοντες εκείνοι που ευθύνονται για τον καρκίνο του πνεύμονα; Τι βήματα έχουν γίνει από την επιστήμη και ποιες είναι οι σύγχρονες μορφές αντιμετώπισης της νόσου; Σε ποιο βαθμό μπορούμε εμείς οι ίδιοι να αλλάξουμε αυτό το τοπίο; Αυτά είναι ορισμένα από τα κεντρικά ζητήματα τα οποία έχουμε στόχο να εξετάσουμε και να αναδείξουμε στην Ημερίδα μας για τον Καρκίνο του Πνεύμονα.

Είναι γνωστό ότι το κάπνισμα, ενεργητικό και παθητικό, αποτελεί τον σημαντικότερο ενοχοποιητικό παράγοντα για την εμφάνιση καρκίνου του Πνεύμονα και είναι πολύ θετικό το γεγονός ότι επιτέλους και η χώρα μας εναρμονίζεται με τις διεθνείς πρακτικές και πλέον περνά στην εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου. Ωστόσο υπάρχουν και άλλοι παράγοντες, οι οποίοι σχετίζονται με τις συνθήκες εργασίας αλλά και την ποιότητα της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος γενικότερα, τους οποίους οφείλουμε να αναζητήσουμε και να διερευνήσουμε προκειμένου να αντιληφθούμε τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος.

Ταυτόχρονα νέες θεραπευτικές προσεγγίσεις δίνουν ελπίδα και αλλάζουν τα δεδομένα διεθνώς, δεδομένου ότι η εξατομικευμένη ιατρική είναι πλέον εδώ δημιουργώντας προσδοκίες σε όλη την ογκολογική κοινότητα.

Σε αυτό το διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, το οποίο επηρεάζεται άμεσα από τον ανθρώπινο παράγοντα, κομβικό ρόλο έχουν οι ίδιοι οι ασθενείς, ως εκφραστές ισορροπίας, ως συνδετικός κρίκος για τη μετάδοση της γνώσης. Οι ασθενείς μεταξύ άλλων, θα αναλάβουν να αναδείξουν την αξία της πρόληψης και της έγκαιρης διάγνωσης, θα μιλήσουν στους φορείς των τοπικών κοινωνιών για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, θα προβάλλουν την ανάγκη για καθαρό και ποιοτικό περιβάλλον. Οι ασθενείς τελικά θα είναι οι πρεσβευτές προς την κοινωνία, οι οποίοι αξιοποιώντας τις προσωπικές τους εμπειρίες, θα βοηθήσουν στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και θα προετοιμάσουν τους άλλους κοινωνικούς εταίρους για καλύτερη και αμεσότερη προσαρμογή όταν και όπου απαιτείται!

Θερμές ευχαριστίες

Καίτη Αποστολίδου

Καίτη Αποστολίδου
Πρόεδρος

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 Νοεμβρίου 2019

- 15.30 – 16.00 **Εγγραφές**
- 16.00 – 16.10 **Καλωσόρισμα**
Γ. Καπετανάκης
- 16.10 – 16.30 **Χαιρετισμοί**
Καθ. Π. Μπεχράκης
Καίτη Αποστολίδου
- 16.30 – 18.00 **ΕΝΟΤΗΤΑ 1:**
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Καθ. Π. Μπεχράκης- Ζωή Γραμματόγλου
Επιπτώσεις του καπνίσματος (Καρκίνος πνεύμονας και άλλα...) Γ. Πολίτης
Παράγοντες κινδύνου για τον Ca Πνεύμονα και όχι μόνο: Μια εφιαλτική αντιπροφητεία Αλ. Αρδαβάνης
Το στίγμα του καρκίνου στα ΜΜΕ Σοφία Νέτα
Ερωτήσεις - Απαντήσεις
- 18.00 – 18.30 **Διάλειμμα για καφέ**
- 18.30 – 20.00 **ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΑΤΥΠΟΙ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ**
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Χρυσούλα Κάρλου, Παρασκευή Μιχαλοπούλου
Φροντίδα φροντιστών ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα Ειρ. Θρουβάλα
Συγγενείς άτυποι φροντιστές ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα
Καίτη Αποστολίδου
Ψυχοκοινωνική υποστήριξη οικογενειών και ασθενών... η μεγάλη πρόκληση! Ελισσάβητ Γεωργίου
Ανακουφιστική φροντίδα για τα άτομα με καρκίνο: τι προβλέπει το υπό ανάπτυξη Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ανακουφιστική Φροντίδα Ευγενία Βαθάκου
Ερωτήσεις - Απαντήσεις
- 20.00 **Συμπεράσματα** Ιωάννα Καραβάνα

ΣΑΒΒΑΤΟ 30 Νοεμβρίου 2019

08.30 - 09.20 **Εγγραφές**

09.20 - 09.30 **Πρόγραμμα Ημέρας**
Γ. Καπετανάκης

09.30 - 09.45 **Χαιρετισμοί**
Εκπρόσωπος από το Υπουργείο Υγείας
Καίτη Αποστολίδου

09.45 - 11.00 **ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Σ. Δεμίρη - Ν. Κεντεποζίδης

Η θρόμβωση στον καρκίνο του πνεύμονα Μ. Καραμούζης

**Μπορεί να προληφθεί ο καρκίνος του πνεύμονα;
Ο ρόλος της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας** Μ. Δημουλά

**Νεότερα δεδομένα για την έγκαιρη και πλήρη διάγνωση
του καρκίνου του πνεύμονα** Ν. Τσουκαλάς

Ερωτήσεις - Απαντήσεις

11.00 - 11.30 Διάλειμμα καφέ

11.30 - 13.30 **ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ
ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Δρ. Η. Αθανασιάδης - Α. Μπούτης

**Μπορούν να αντιμετωπισθούν χειρουργικά όλες
οι μορφές καρκίνου του πνεύμονα;** Π. Τόμος

**Αντιμετώπιση ανεκπλήρωτων αναγκών ασθενών με καρκίνο
του πνεύμονα μέσω καινοτόμου έρευνας για τον καρκίνο**
Δρ. Ι. Μούντζιος

**Τι μπορεί να προσφέρει το Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας
 στους ασθενείς με καρκίνο** Κ. Σταματοπουλος

**Ιατρική Ακριβείας. Ο ρόλος των νεότερων βιοδεικτών
στην πρόγνωση και θεραπεία του καρκίνου του πνεύμονα**
Μαρία Τσουμακίδου

Ερωτήσεις - Απαντήσεις

13.30 - 14.30 **Διάλειμμα για γεύμα**

14.30 - 16.30

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Η τεχνολογία ως ο τέταρτος πυλώνας της φροντίδας του καρκίνου

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Δρ. Χ. Φραντζίδης, Όλγα Οικονόμου, Ελένη Ντελιοπούλου

eSMART: η μετάβαση από την κλινική δοκιμή στην κλινική πρακτική Στ. Κατσαραγάκης

Δημιουργία Πλατφόρμας Βιοψιών σε “τσίπ” για την πρόβλεψη της απόκρισης ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα στην ανοσοθεραπεία
Μαρία Τσουμακίδου

ERIONE: μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη διαχείριση του χρόνιου πόνου με τη χρήση κινητών συσκευών Α. Μπέρλερ

Big data στον Καρκίνο Δρ. Χ. Φραντζίδης

Ερωτήσεις - Απαντήσεις

16.30- 17.00

Ανακεφαλαίωση - Κλείσιμο Διημερίδας Ελένη Ντελιοπούλου

ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ ΚΑΙΤΗ

*Πρόεδρος Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου - ΕΛΛ.Ο.Κ.,
Αντιπρόεδρος ECPC - European Cancer Patient Coalition*

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, MD, PhD (McGill), FCCP

*Πνευμονολόγος - Εντατικολόγος, Διευθυντής Ινστιτούτου Δημόσιας
Υγείας του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος*

ΓΡΑΜΜΑΤΟΓΛΟΥ ΖΩΗ

*Μέλος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου
Πρόεδρος Σύλλογος Καρκίνοπαθών - Εθελοντών - Φίλων - Ιατρών
"Κ.Ε.Φ.Ι." Αθηνών*

ΠΟΛΙΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

Πνευμονολόγος

ΑΡΔΑΒΑΝΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

*Παθολόγος - Ογκολόγος, Επιστημονικός Υπεύθυνος
Α΄ Παθολογικού - Ογκολογικού Τμήματος, ΓΑΟΝΑ
"Ο Άγιος Σάββας"*

ΝΕΤΑ ΣΟΦΙΑ

Συντάκτρια Υγείας

Ενότητα 2: Άτυποι φροντιστές στον καρκίνο του πνεύμονα

ΚΑΡΛΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

Σμήναρχος (ΥΝ), MSc, PhD επιτελής Διεύθυνσης Υγειονομικού
Πολεμικής Αεροπορίας

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ταμίας της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου
Αντιπρόεδρος Πανελληνίου Σύλλογου Γυναικών με Καρκίνο Μαστού
«Άλμα Ζωής»

ΘΡΟΥΒΑΛΑ ΕΙΡΗΝΗ

Νοσηλεύτρια MSc Μονάδα Παθολογικής Ογκολογίας και
Χημειοθεραπείας Γυναικολογικού Καρκίνου "Έλενα Βενιζέλου", Ταμίας
ΤΝΟ ΕΣΝΕ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Εργασιακή Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπεύτρια

ΒΑΘΑΚΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ

Συντονίστρια
Εθνική Επιτροπή για την Ανακουφιστική Φροντίδα

ΚΑΡΑΒΑΝΑ ΙΩΑΝΝΑ

Μέλος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου
Πρόεδρος Συλλόγων Καρκινοπαθών Λάρισας

Ενότητα 3: Χαρτογράφηση του καρκίνου του πνεύμονα

ΔΕΜΙΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

Παθολογος ογκολογος Β' παθολογικης κλινικης
ΑΟΝΑ ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ

ΚΕΝΤΕΠΟΖΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

MD, MSc, PhD
Παθολόγος - Ογκολόγος, Διευθυντής Ογκολογικής Κλινικής
251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας, Διευθυντής
Δ' Ογκολογικής Κλινικής Νοσοκομείου Metropolitan General

ΚΑΡΑΜΟΥΖΗΣ ΜΙΧΑΗΛ MD, PhD

Παθολόγος Ογκολόγος, Αναπληρωτής Καθηγητής,
Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

ΔΗΜΟΥΛΑ ΜΑΡΙΑ

ΠΕ, RN, MSc, Υποψήφια διδάκτωρ Ε.Κ.Π.Α

ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

MD, MSc, PhD, Παθολόγος - Ογκολόγος, MSc Βιοπληροφορική,
Αναπλ. Διευθυντής, Ογκολογική Κλινική 401 ΓΣΝΑ

Ενότητα 4: Θεραπεία του Καρκίνου του πνεύμονα στην εποχή της Ιατρικής Ακρίβειας

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΗΛΙΑΣ

ΟΓΚΟΛΟΓΟΣ-ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ «ΜΗΤΕΡΑ»
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ
NORTHWESTERN UNIVERSITY, Η.Π.Α.

ΜΠΟΥΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Παθολόγος Ογκολόγος, Α.Ν.Θ. "ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ"

ΤΟΜΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

ΜΟΥΝΤΖΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

MSc, PhD
Παθολόγος Ογκολόγος
Β' Ογκολογικό Τμήμα και Μονάδα Κλινικών Μελετών
Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν

ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Διευθυντής, ΙΝΕΒ | ΕΚΕΤΑ - Συντονιστής,
Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία

ΤΣΟΥΜΑΚΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Πνευμονολόγος, Ερευνήτρια Ερευνητικού Κέντρου Βιοϊατρικών Επιστημών "Αλεξάνδρος Φλεμινγκ"

Ενότητα 5: Η τεχνολογία ως ο τέταρτος πυλώνας της φροντίδας του καρκίνου

ΦΡΑΝΤΖΙΔΗΣ Χ.

Μεταδιδακτορικός Επιστημονικός Συνεργάτης Εργ. Ιατρικής Φυσικής,
Τμ. Ιατρικής ΑΠΘ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΟΛΓΑ

Διευθύντρια Φαρμακοποιός ΕΣΥ
Msc, PhD
Πρόεδρος ΠΕΣΠΑ

ΚΑΤΣΑΡΑΓΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

Επίκουρος Καθηγητής Ανακουφιστικής Φροντίδας
Τμήμα Νοσηλευτικής
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΜΠΕΡΛΕΡ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Διευθυντής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών,
Γνώμων Πληροφορικής Α.Ε.

ΝΤΕΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ

Αντιπρόεδρος ΕΛΛ.Ο.Κ.

29-30.11.19

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Η ΑΝΑΠΝΟΗ ΜΑΣ, Η ΖΩΗ ΜΑΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ

ΕΛΛΟΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΚΑΡΚΙΝΟΥ

με την Αιγίδα:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ

Μέγας Χορηγός

Χορηγοί

Bristol-Myers Squibb

MSD
INVENTING FOR LIFE

Υποστηρικτές

Χορηγοί επικοινωνίας

Σανταρόζα 1, 10564 Αθήνα

T: +30 210 7710335

E: info@ellok.org

www.ellok.org

